

Tehnike in oblike mednarodnega poslovanja

Vaje 10

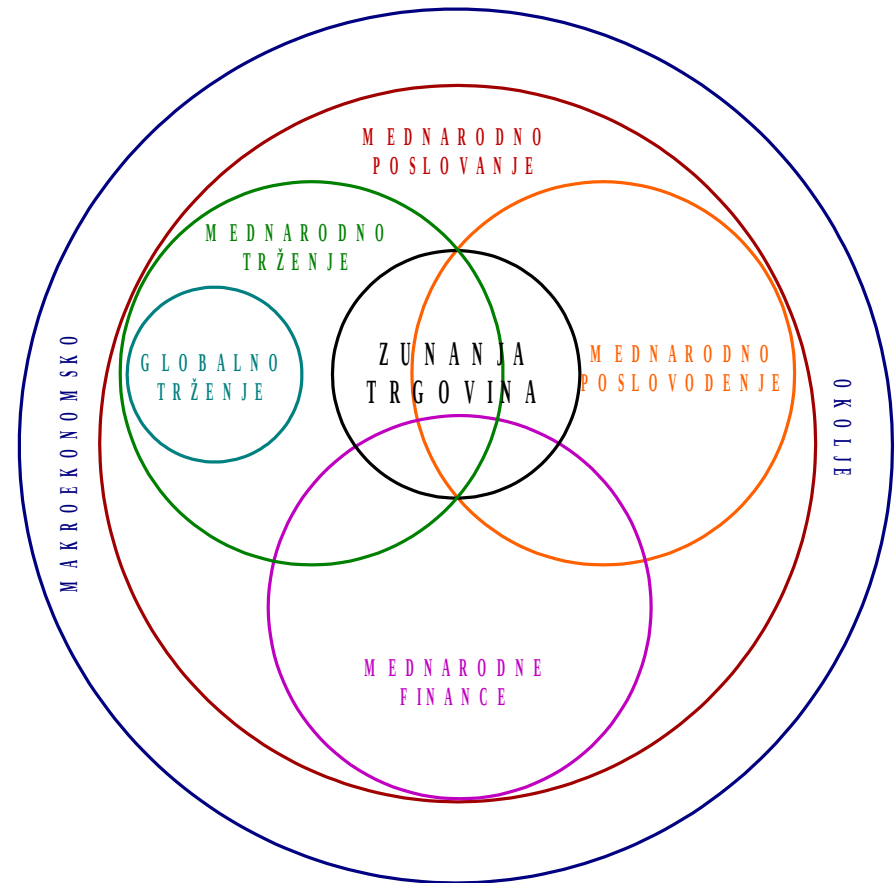
Pregled izpitne snovi z vidika vaj

UVOD

Pregled izpitne snovi z vidika vaj

- **Pregled pojmov**
 - Mednarodno poslovanje
 - Mednarodna trgovina
 - Mednarodno trženje
 - Mednarodno poslovanje

Pregled izpitne snovi z vidika vaj

• Internacionalizacija

- Kaj je internacionalizacija? Kateri so motivi, ki vodijo podjetja k internacionalizaciji poslovanja?
- S katerimi oblikami in načini podjetja vstopajo na tuje trge? Pomen hitro rastočih oblik mednarodnega poslovanja (licenčno poslovanje; franšizing; pogodbeni izdelava; neposredne naložbe na tujem ipd.)

NAČINI IN OBLIKE VSTOPA NA TUJE TRGE

PROAKTIVNI

- MANAGERSKI MOTIV
- PREDNOSTI V TRŽENJU
- EKONOMIJE OBSEGA
- EDINSTVEN IZDELEK / TEHNOLOŠKO ZNANJE

- PRILOŽNOSTI NA TUJEM TRGU
- ZAMENJAVA AGENTOV

REAGIBILNI

- RAZPRŠITEV TVEGANJA
- PODALJŠEVANJE PRODAJE SEZONSKIM IZDELKOM
- PRESEŽNE KAPACITETE

- NENADEJANA TUJA NAROČILA
- MAJHEN DOMAČI TRG
- STAGNANTEN ALI UPADAJOČI DOMAČI TRG

IZVOZNE OBLIKE

POSREDNE OBLIKE

NEPOSREDNE OBLIKE

POGODBENE OBLIKE

INVESTICIJSKE OBLIKE

Pregled izpitne snovi z vidika vaj

- **Zunanjetrgovinski posli**
 - Kako delimo ZT posle? Katere so specifične posameznih vrst poslov? Kakšne so razlike med zunanjo in notranjo trgovino?
 - Npr.: Navedite strukturo poteka posla v primeru, da želi trgovsko podjetje, v katerem ste zaposleni, prodajati pod lastno trgovsko znamko testenine iz Italije.
- **Incoterms klavzule 2000**
 - Npr.: katere so značilnosti klavzul skupine C?
 - Poznavanje vsebine Incoterms klavzul je pomembno predvsem pri kalkulacijah!

Primeri uporabe Incoterms klavzul

- Primer 1:

Merkur d.d. naroči od podjetja Zanussi pošiljko 5000 2-vratnih hladilnikov iz Italije. Stranki se dogovorita za klavzulo FOB (Ancona).

- Kdo nosi tveganje v primeru, da se blago poškoduje na poti do pristanišča Ancona?
- Kdo nosi tveganje v primeru, da se blago poškoduje pri raztovarjanju iz tovornjaka na pomol ob ladji?
- Kdo nosi tveganje v primeru, da se blago poškoduje pri natovarjanju na ladjo?
- Kdo nosi tveganje v primeru poškodovanja blaga na ladji?

- Primer 2:

Slovenski proizvajalec avtomobilov Revoz sklene posel o prodaji 5.000 modelov znamke Clio Japonskemu prodajalcu. Stranki se dogovorita za klavzulo CPT (Kozu).

- Katera stran mora poravnati pristaniške pristojbine v Luki Koper?
- Katera stran poravna prevoz in vse povezane stroške do luke na Japonskem?
- Katera stran mora izvozno ocariniti blago? Katera stran ga uvozno carini?

Pregled izpitne snovi z vidika vaj

- **Oblike uravnavanja mednarodne trgovine**
 - Npr.: Katere so oblike uravnavanja mednarodne trgovine? Zakaj jih države uporabljajo? Kaj so kvote? Kakšna je razlika med individualnimi in globalnimi kvotami? Primerjava kvot in carin.
- **Carine**
 - Npr.: Kaj je TARIC? Kaj je poreklo blaga? Zakaj je poreklo blaga pomembno v mednarodnem poslovanju? Kaj je carinski status blaga in kaj nam pove? Navedite in opišite vrste carinskih postopkov z ekonomskim učinkom. Zakaj je pomembno, da podjetja dobro poznajo carinske postopke z ekonomskim učinkom?

Pregled izpitne snovi z vidika vaj

- Tveganja v MP
 - Kakšna tveganja poznamo v mednarodnem poslovanju? Kako se podjetja lahko izognejo tem tveganjem?

VISOKO

NIZKO

Plačilo na odprt račun

Menica

Dokumenti proti meničnemu akceptu

Dokumenti proti plačilu

Dokumentarni akreditiv in bančna
garancija

Predplačilo ali avans

NIZKO

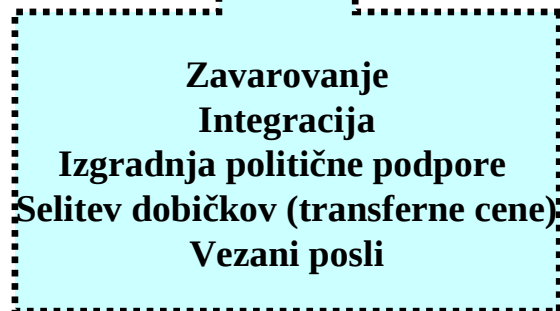
VISOKO

Pregled izpitne snovi z vidika vaj

DEŽELNO TVEGANJE

Politična tveganja

Tveganja, ki izvirajo iz ekonomskega in pravnega okolja

TOMP - vaje

FINANČNA TVEGANJA

Plačilna tveganja

Tržna tveganja

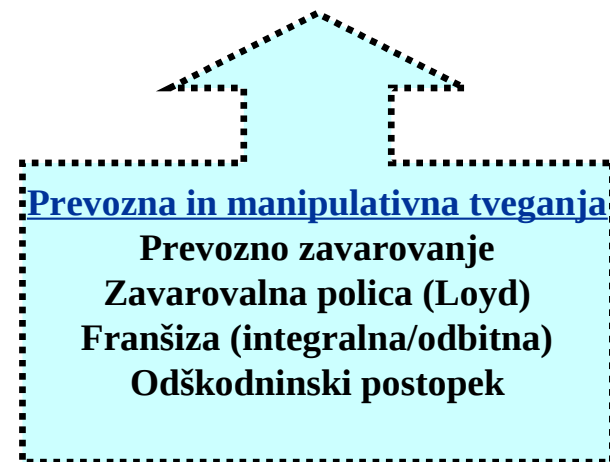
- Tečajna tveganja
- Obrestna tveganja
- Cenovna tveganja

Vaje 10

POSLOVNA TVEGANJA

Tveganja na področju tehnoloških inovacij, oblikovanja izdelka, trženja, upravljanja s človeškimi viri, priprave dokumentacije, prevozna in manipulativna tveganja ipd.

9

Pregled izpitne snovi z vidika vaj

- **Financiranje mednarodne trgovine**
 - Kateri so instrumenti financiranja v mednarodnem poslovanju? Katere so prednosti in slabosti posameznih instrumentov financiranja? Kateri dejavniki vplivajo na izbiro instrumentov financiranja?
 - Kaj je akreditiv? Kako ga uporabljamo? Katere so pglavitne sestavine akreditiva? Katere stranke sodelujejo v akreditivnem poslu? Katere vrste akreditivov poznamo? Po čem se razlikujejo?

Pregled izpitne snovi z vidika vaj

- **Oblikovanje cen**
 - Npr.: Kako podjetja oblikujejo cene v praksi (opis metod)? Kaj so kalkulacije in čemu služijo?
 - Računska naloga s področja kalkulacij!
- **Davek na dodano vrednost v mednarodnem poslovanju**
 - Potrebno je poznati način obračunavanja vstopnega in izstopnega DDV-ja v primeru nakupa in prodaje v Sloveniji, državah članicah in tretjih državah.

Primer s področja obračunavanja DDV (1)

Podjetje Sok, d.o.o., iz Kranja se ukvarja s proizvodnjo sadnih sokov. Podjetje uvaža sadje iz Južne Amerike in ga prodaja na domačem trgu ter na trgih jugovzhodne Evrope. Podjetje Sok, d.o.o., je davčni zavezanec v Republiki Sloveniji in je v letu 2004 imel 35 milijonov SIT prihodka. V septembru 2005 je slovenski proizvajalec izvedel naslednje transakcije:

- kupil računalnike v vrednosti 1.450.000 SIT v Padovi od italijanskega davčnega zavezanca, ki ima identifikacijsko številko;
- naročil slovenskemu prevozniku, ki je prav tako davčni zavezanec, dobavo računalnikov iz Italije. Prevoznik je izdal podjetju Sok fakturo v vrednosti 140.000 SIT;
- uvozil pomaranče v vrednosti 6.000.000 SIT iz Argentine. Carinska vrednost znaša 6.200.000 SIT, carinska stopnja je 16-odstotna. *Namig: Pri tej transakciji je potrebno obračunati vstopni davek od zneska, ki vključuje carinsko vrednost in carino.*
- stroški špedicije pri uvozu pomaranč iz Argentine, ki jih zaračuna slovenski špediter, znašajo 12.000 SIT.
- izvozil pomarančni sok v vrednosti 3.500.000 SIT hrvaškemu trgovcu, ki je davčni zavezanec;
- prodal 100.000 sokov slovenskemu trgovcu po prodajni ceni 225 SIT/sok.

Pri reševanju naloge bodite pozorni na to, kateri zneski vključujejo DDV in kateri ga ne!

Primer s področja obračunavanja DDV (2)

- Kakšna je vrednost vstopnega davka na dodano vrednot za podjetje Sok, d.o.o., v mesecu septembru 2005?
- Kakšna je vrednost izstopnega davka na dodano vrednot v mesecu septembru 2005?
- Ali bo podjetje Sok d.o.o. v mesecu septembru terjal oziroma nakazal razliko državi?

Primer računске naloge s područja kalkulacij

Slovensko podjetje je iz tujine uvozilo 2.500 parov športnih copat iz Kitajske po fakturni ceni 17.5 mio SIT. Tuji dobavitelj je ponudil uvozniku 2% popusta na predplačilo in 7% količinski popust. Nabavna cena je dogovorjena EXW (tovarna proizvajalca). Carinska stopnja na uvoženo blago znaša 17 %, prevozní stroški znašajo 250.000 SIT (in sicer 80% celotnih stroškov predstavlja prevoz do meje, kjer se izvede postopek carinjenja). Slovenski uvoznik najame špediterja, katerega strošek predstavlja 9.000 SIT.

- a) Kakšna bo **veleprodajna cena**, če znaša veleprodajna marža 20%?
- b) Kakšna bo **maloprodajna cena**, če znaša maloprodajna marža 30%?
- c) Kakšna je višina **uvozних dajatev**, ki jih plača slovenski uvoznik?

SREČNO NA IZPITU